

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำวิธีการวิเคราะห์รายงานทางการเงินของสถาบันการเงินโดยหน่วยตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย มาศึกษาเปรียบเทียบ โดยมุ่งหวังให้ได้แนวปฏิบัติในการวิเคราะห์ที่เป็นแบบอย่างและมาตรฐานเดียวกัน เพื่อให้การวิเคราะห์เป็นไปอย่างเหมาะสมและได้ประสิทธิผลยิ่งขึ้น ผลการวิเคราะห์จะช่วยในการกำหนดวิธีการและขอบเขตในการตรวจสอบสำหรับการวางแผนการตรวจสอบสถาบันการเงินของผู้ตรวจสอบ ทั้งนี้ ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นถึงรายการที่ผิดปกติ ซึ่งอาจมีปัญหาคือต้องเอาใจใส่ในการตรวจสอบเป็นพิเศษได้ ดังนั้น การวิเคราะห์จึงเป็นเทคนิคที่มีประสิทธิภาพใช้ในงานวางแผนการตรวจสอบ ซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบของผู้ตรวจสอบของธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และผู้ตรวจสอบภายในของสถาบันการเงิน ในการที่จะนำวิธีการวิเคราะห์นี้ไปประยุกต์ใช้ในงานตรวจสอบของตน

จากการศึกษาทอสรุปได้ว่า รูปแบบการวิเคราะห์ของหน่วยตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงินแต่ละหน่วยแตกต่างกัน แม้ส่วนใหญ่จะได้ยึดถือปฏิบัติตามแบบมาตรฐานและคู่มือในการจัดทำแบบรายงานการวิเคราะห์ซึ่งจัดทำโดยธนาคารแห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม พบว่ายังมีหลายหน่วยงานที่ได้จัดทำแบบรายงานการวิเคราะห์เพิ่มเติมตามที่เห็นควร ซึ่งรายงานที่ได้จัดทำเพิ่มเติมก็ยังมีรูปแบบแตกต่างกันแม้จะเป็นการวิเคราะห์ในเรื่องเดียวกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับประเด็นที่ผู้วิเคราะห์แต่ละคนต้องการจะพึงเล็งในการวิเคราะห์นั้น

ตารางที่ 7 แสดงความแตกต่างในการจัดทำแบบรายงานการวิเคราะห์เพิ่มเติมของผู้วิเคราะห์

<u>แบบรายงานการวิเคราะห์ที่จัดทำเพิ่มเติม</u>	<u>จำนวนหน่วยงานที่จัดทำ</u>
1. งบแสดงฐานะการเงิน เปรียบเทียบ	6
2. งบกำไรขาดทุน เปรียบเทียบ	8
3. ความสามารถในการชำระหนี้	2
4. การติดตามการให้กู้ยืม ลงทุน และภาระผูกพันในธุรกิจที่ กรรมการและหรือผู้ถือหุ้นมีส่วน เกี่ยวข้อง	5
5. รายงานการติดตามและ เฝ้าระวังหนี้ด้วยคุณภาพ	4
6. การให้กู้ยืมแก่กลุ่มลูกหนี้รายใหญ่	3
7. การให้กู้ยืมแก่ลูกหนี้ที่มีข้อสัง เกศ เป็นพิ เศษ	3
8. แนวโน้มการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์	2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

1. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับคุณภาพของข้อมูล

1.1 ปัญหาและอุปสรรค

ข้อมูลที่มีคุณภาพหมายถึงข้อมูลที่ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวิเคราะห์ จากการศึกษาพบว่า ผู้วิเคราะห์ประสบปัญหาของคุณภาพของข้อมูล เป็นสำคัญ ดังนี้

- 1.1.1 ได้รับข้อมูลล่าช้า เนื่องจากสถาบันการเงินจัดส่งรายงานไม่ตรงตามกำหนดเวลา
- 1.1.2 ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน เนื่องจากสถาบันการเงินจัดส่งรายงานไม่ครบถ้วน
- 1.1.3 ได้รับข้อมูลไม่ครบถ้วน เนื่องจากรายงานบางส่วนมีกำหนดเวลาจัดส่งไม่ตรงกัน เช่น รายงานรายไตรมาส หรือราย 6 เดือน
- 1.1.4 รายงานแสดงรายการไม่ถูกต้องตามแบบที่กำหนด
- 1.1.5 การคำนวณและการแสดงตัวเลขในรายงานไม่ถูกต้อง
- 1.1.6 ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ไม่ครบถ้วน เนื่องจากแบบรายงานไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลที่ต้องการ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับยอดคงค้างของลูกหนี้โดยคุณภาพที่ผู้ตรวจสอบได้จัดชั้นไว้ใน การตรวจสอบครั้งก่อน เป็นต้น

ปัญหาเหล่านี้ก่อให้เกิดอุปสรรคในการวิเคราะห์ ทำให้ผลการวิเคราะห์ไม่ถูกต้องตรงต่อความเป็นจริง หรือไม่ทันกำหนดเวลา

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาดังกล่าว สรุปเป็นแนวทางแก้ไขได้ ดังนี้

- 1.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดส่งรายงานล่าช้า หรือรายงานไม่ถูกต้อง แม้ว่าพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนฯ ได้กำหนดคบทกลงโทษสถาบันการเงินและผู้บริหารไว้แล้ว สถาบันการเงินบางแห่งก็ยังคงไม่ปฏิบัติตาม ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจากสถาบันการเงินนั้นมีระบบบัญชี การควบคุมภายใน การจัดการระบบข้อมูล และการรายงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจำเป็นต้องเร่งรัดให้สถาบันการเงินปรับปรุงระบบงานดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้แก่พนักงานของสถาบันการเงินที่มีหน้าที่ในการจัดทารายงานได้ เข้าใจถึงหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำที่ถูกต้องจะช่วยลดปัญหาการจัดทารายงานไม่ถูกต้องหรือล่าช้าได้ ทั้งนี้ ยังช่วยให้พนักงานที่เกี่ยวข้องได้ เข้าใจถึงความสำคัญและประโยชน์ของรายงาน ทำให้เกิดภาพพจน์ที่ดี และ

ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพิ่มเติมในภายหน้า นอกจากนี้ การนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาช่วยประมวลผลในการจัดทำรายงานจะช่วยให้สถาบันการเงินนั้นจัดทำรายงานได้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น

1.2.2 จัดทำ แก้ไข หรือเพิ่มเติมแบบรายงานให้มีข้อมูลครอบคลุมรายการที่ผู้วิเคราะห์ต้องใช้ในการวิเคราะห์ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหนี้เงินกู้ยืมรายใหญ่ เพื่อทราบถึงโครงสร้างเงินกู้ยืมส่วนใหญ่ว่าได้จากแหล่งใด เพื่อพิจารณาฐานะสภาพคล่องและความมั่นคงของบริษัท

1.2.3 เปลี่ยนแปลงงวดเวลาจัดทำแบบรายงานบางส่วนที่มีระยะเวลาเกิน 1 เดือน เช่น รายงานรายไตรมาส ให้มีกำหนดงวดเวลาเป็นรายเดือนเช่นเดียวกับรายงานส่วนใหญ่ เพื่อให้ผู้วิเคราะห์สามารถได้ข้อมูลในการวิเคราะห์ครบถ้วนในคราวเดียวกัน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์

จากการศึกษาวิธีการวิเคราะห์รายงานทางการเงินของหน่วยตรวจสอบและวิเคราะห์สถาบันการเงินพบว่า ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ทั้งที่จัดทำขึ้นตามแบบฟอร์มมาตรฐานและที่ดัดแปลงหรือจัดทำรายงานการวิเคราะห์เพิ่มเติมขึ้นเอง เทคนิคการวิเคราะห์ที่ใช้ส่วนใหญ่จะเป็นการวิเคราะห์แนวนอน (Horizontal Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่ง่ายและใช้กันแพร่หลาย โดยแสดงการเปรียบเทียบข้อมูลตั้งแต่สองช่วงเวลาและแสดงจำนวนที่เพิ่มลดของแต่ละรายการเป็นจำนวนเงินและอัตราร้อยละ วิธีการนี้จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงรายการแต่ละรายการในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ ของรายงานทางการเงินนั้น ทำให้สามารถเห็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงนั้น นอกจากนี้ยังได้ใช้วิธีการวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio Analysis) เพื่อแสดงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลที่เกี่ยวข้องเป็นอัตราร้อยละ ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์นั้นมีมากน้อยเพียงใด โดยได้มีการกำหนดอัตราส่วนมาตรฐานเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสัมพันธ์ที่เหมาะสม ซึ่งบางอัตราเป็นอัตราส่วนขั้นสูงหรือขั้นต่ำซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ให้สถาบันการเงินถือปฏิบัติ เช่น อัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินกู้ยืมหรือรับจากประชาชนต้องไม่ต่ำกว่าร้อยละเจ็ด เป็นต้น

การวิเคราะห์ดังกล่าวจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงแนวโน้มของฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงิน และอาจพบรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนหรืออัตราส่วนที่ผิดปกติคึก ซึ่งผู้วิเคราะห์จะได้ติดตามหาสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติคึกต่อไป อันอาจจะทำให้พบลักษณะที่เป็นเสมือนสัญญาณเตือนภัยที่ชี้ให้เห็นจุดอ่อนหรือความเสี่ยงของสถาบันการเงินซึ่งอยู่ในการควบคุมดูแลได้ทันกาล เพื่อสามารถหาทางแก้ไขปัญหาคึกทันที่ท่วงทีก่อนที่ปัญหานั้นจะขยาย

มากขึ้น จนเป็นอันตรายต่อฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น ดังนั้นผู้เขียนขอสนับสนุนให้ใช้วิธีการวิเคราะห์ดังกล่าวต่อไป

อย่างไรก็ตามยังมีเทคนิคการวิเคราะห์อีกหลายวิธีที่จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถวิเคราะห์รายงานทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์แนวดิ่ง (Vertical Analysis)

เป็นการวิเคราะห์โดยแสดงแต่ละรายการในรายงานทางการเงินเป็นร้อยละ หรืออัตราส่วนกับรายการที่กำหนดให้เป็นตัวฐานในการเปรียบเทียบ เช่น สินทรัพย์รวม กรณีวิเคราะห์งบดุล เป็นต้น การวิเคราะห์แนวดิ่งนี้แสดงให้เห็นถึงโครงสร้างของรายงานทางการเงินนั้นจากร้อยละหรืออัตราส่วนของรายการต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันของงวดเวลาหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบรายการของรายงานทางการเงินตั้งแต่ 2 งวดเวลาขึ้นไป ก็จะแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างนั้นด้วย

การวิเคราะห์แนวดิ่ง สามารถใช้ในการจัดทางบดุลเปรียบเทียบ งบกำไร-ขาดทุนเปรียบเทียบ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินเปรียบเทียบและงบอื่นใด รวมทั้งงบย่อยประกอบรายการที่แสดงในงบเปรียบเทียบ เช่น งบย่อยแสดงรายละเอียดองค์ประกอบของรายได้ ค่าใช้จ่าย โดยแสดงแต่ละรายการโดยเทียบในอัตราร้อยละต่อรายได้รวม หรือ ค่าใช้จ่ายรวม เป็นต้น

2.2 Common - Size Statements

เป็นการวิเคราะห์แนวดิ่งอีกรูปแบบหนึ่ง แสดงงบเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของแต่ละรายการต่อยอดรวมในรูปอัตราส่วน หรืออัตราร้อยละ โดยไม่แสดงจำนวนเงินด้วยและสามารถจัดทำเปรียบเทียบหลายงวดเวลาทำให้เห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของรายการต่าง ๆ ในงบเปรียบเทียบนั้นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2.3 การวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของเงินทุน (Fund Flow Analysis)

เป็นการวิเคราะห์โดยตัดแปลงข้อมูลจากงบดุลแสดงออกในรูปของ "งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุน" (Fund Flow Statement) หรือ "งบแสดงแหล่งได้มาและใช้ไปของเงินทุน" (Sources and Uses of Fund Statement) ซึ่งนักบัญชีปัจจุบันรู้จักในนามของ "งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน" (Statement of Changes in Financial Position) งบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเงินทุนที่เกิดขึ้นระหว่างช่วงเวลาหนึ่ง

(เพชรี ขุมทรัพย์, 2524)

งบแสดงการเคลื่อนไหวของเงินทุนมีลักษณะแตกต่างไปจากแนวความคิดของรายงานทางการเงินอย่างอื่น กล่าวคือ แสดงการเปลี่ยนแปลงในทรัพย์สิน หนี้สิน และทุน ของกิจการที่เกิดขึ้นระหว่างงวดเวลาหนึ่ง ซึ่งต่างไปจากงบดุลซึ่งแสดงฐานะการเงินของบริษัท ณ วันใดวันหนึ่งเท่านั้น ส่วนงบกำไรขาดทุน จะทำให้ทราบสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของกิจการ (เพชรี ทรัพย์, 2524)

2.4 การวิเคราะห์กระแสเงินสด (Cash Flow Analysis)

นอกจากการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของเงินทุนตามที่กล่าวในข้อ 2.3 แล้ว ผู้วิเคราะห์สามารถวิเคราะห์เพิ่มเติมโดยการวิเคราะห์กระแสเงินสด เนื่องจากงบกระแสเงินสดเป็นงบการเงินที่แสดงให้เห็นถึงกระแสเงินเข้า-ออกของกิจการซึ่งเกิดจากการดำเนินงาน การลงทุน และการกู้ยืมของกิจการระหว่างงวดการบัญชี งบกระแสเงินสดจึงให้ข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการเกี่ยวกับการหาและใช้เงินสดของกิจการ

2.5 การวิเคราะห์เปรียบเทียบกับกลุ่ม (Peer Group / Industry Analysis)

การเปรียบเทียบสถานะการเงินแต่ละบริษัทกับกลุ่มสถานการเงินประเภทเดียวกัน จะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบว่าสถานการเงินนั้นอยู่ในเกณฑ์ดีหรือไม่ เพียงใดในเรื่องที่ต้องการเปรียบเทียบ เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มสถานการเงินประเภทเดียวกัน โดยเปรียบเทียบในลักษณะโครงสร้างหรืออัตราส่วนแทนที่จะเป็นจำนวนเงิน เช่น อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์รวม หรือโครงสร้างของงบดุล ว่าสอดคล้องกับสถานการเงินประเภทเดียวกันหรือไม่ เป็นต้น ทั้งนี้ การวิเคราะห์เปรียบเทียบในลักษณะนี้ควรพิจารณาเปรียบเทียบกับกลุ่มสถานการเงินประเภทเดียวกันที่มีขนาดใกล้เคียงกันด้วย เช่น อาจจัดเป็นขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก ตามขนาดของสินทรัพย์รวม เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตัดแปลงหรือจัดทำรายงานการวิเคราะห์เพิ่มเติม

จากวิธีการวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิเคราะห์อาจนำมาใช้ตัดแปลงหรือจัดทำรายงานการวิเคราะห์เพิ่มเติม เพื่อให้สามารถวิเคราะห์รายงานทางการเงินของสถานการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 งบดุล เปรียบเทียบ

ในการวิเคราะห์งบดุล เปรียบเทียบนั้น ผู้วิเคราะห์ควรวิเคราะห์ทั้งแบบแนวนอน และแนวตั้ง โดยแสดงเปรียบเทียบแนวโน้มย้อนหลัง 3-5 ปี เพื่อให้เห็นทั้งแนวโน้มและสัดส่วน โครงสร้างของรายการต่าง ๆ ในงบดุล ทั้งนี้ จากการศึกษาของ ประศาสน์ ตั้งมติธรรม (2530) พบว่า ในบรรดาบริษัทการเงินที่ประสบวิกฤตการณ์จำนวน 35 บริษัท ที่ทำการศึกษา นั้น เกือบทุก บริษัทต่างก็มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนของรายการต่าง ๆ ในงบดุลอย่างทันทีทันใดไม่มากนักน้อย และการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังมีการรักษาระดับที่สื่อแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ใช่แบบ RANDOM แต่เป็นแบบมีระบบ กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนแปลงไปสู่สภาพที่มีปัญหาซึ่งไม่อาจแก้ไขได้ ในระยะเวลาอันสั้น มีเพียงบางบริษัทเท่านั้นที่สัดส่วนของรายการต่าง ๆ ในงบดุลไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างทันทีทันใด และอย่างชัดเจน เพียงพอที่จะเป็นการบอกเหตุล่วงหน้าถึงการเกิด ปัญหาในอนาคต อย่างไรก็ตาม บริษัทเหล่านี้ก็ยังคงมีการเปลี่ยนแปลงบ้าง เพียงแต่ไม่มากพอที่จะสรุปได้ ว่าบริษัทนั้น ๆ มีปัญหา

ดังนั้น การวิเคราะห์งบดุลเปรียบเทียบในลักษณะดังกล่าวจะทำให้ผู้วิเคราะห์ สามารถพบรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงจำนวนหรือสัดส่วน เพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างผิดปกติ ซึ่งจะต้อง ติดตามหาสาเหตุต่อไป และอาจเป็นเรื่องที่ต้องพึงเล็งในการตรวจสอบครั้งต่อไป (ตัวอย่างแบบ งบดุล เปรียบเทียบได้แสดงไว้ในหน้า 242)

3.2 งบแสดงสัดส่วนรายได้และค่าใช้จ่าย

เป็นงบย่อยที่ใช้วิเคราะห์ประกอบกับงบกำไรขาดทุน เปรียบเทียบ โดยงบแสดง สัดส่วนรายได้ จะแสดงส่วนประกอบต่าง ๆ และอัตราส่วนของรายได้ทั้งหมดของบริษัท เช่นเดียวกับงบแสดงสัดส่วนค่าใช้จ่าย งบดังกล่าวจะช่วยให้ผู้วิเคราะห์ทราบถึงโครงสร้างของ รายได้และค่าใช้จ่ายของบริษัท รายได้และค่าใช้จ่ายที่สำคัญ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของ รายได้และค่าใช้จ่ายนั้น โดยอาจแสดง เปรียบเทียบกับกลุ่มสถาบันการเงินประเภทเดียวกัน (ตัวอย่างงบแสดงสัดส่วนรายได้และค่าใช้จ่ายได้แสดงไว้ในหน้า 243)

3.3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน

เป็นงบที่สรุปให้เห็นการกระทำที่ได้จัดทำไป อันเกี่ยวกับรายการเงินต่าง ๆ ของรอบระยะเวลาหนึ่ง (เกษรี ฝรั่งค์ เศษ, 2523)

วัตถุประสงค์หลักของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน สรุปได้ดังนี้ คือ

- (1) เสนอข้อมูลอื่นเกี่ยวกับการเงินทั้งหมด แสดงให้เห็นแหล่งที่มาและการใช้เงินของกิจการ
- (2) แสดงให้เห็นทรัพยากรการเงินที่ได้รับมาจากการดำเนินงานและจากแหล่งอื่น
- (3) แสดงให้เห็นการใช้ทรัพยากรการเงินในระหว่างงวด
- (4) เปิดเผยให้ทราบจำนวนเงินและสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงในฐานะการเงินทั้งหมดที่เกิดขึ้นระหว่างงวด

สำหรับรูปแบบของงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน และรายการต่าง ๆ ในงบ ให้แสดงตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดไว้แล้ว (ตัวอย่างงบแสดงการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินได้แสดงไว้ในหน้า 244)

3.4 งบกระแสเงินสด

เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการในการหาและใช้เงินสดของกิจการ ดังที่กล่าวไว้แล้วในข้อ 2.4 (งบกระแสเงินสดได้แสดงไว้ในหน้า 245)

3.5 การวิเคราะห์โครงสร้างสินทรัพย์ หนี้สิน และเงินกองทุน

เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบสินทรัพย์ หนี้สินและเงินกองทุน โดยเปรียบเทียบแนวโน้มและอัตราส่วนเป็นช่วง เช่น ย้อนหลัง 6 เดือน ซึ่งจะแสดงความเติบโต แนวนโยบาย หรือทักษะในการบริหาร ทั้งนี้จะช่วยให้เห็นปัญหาจากกรณีรายการที่มีการเปลี่ยนแปลงผิดปกติ เช่นเดียวกับที่กล่าวแล้วในข้อ 2.1 แต่จะช่วยให้เห็นแนวโน้มชัดเจนขึ้น เนื่องจากเป็นการเปรียบเทียบเฉพาะรายการที่สำคัญและเปรียบเทียบถึง 6 งวดติดต่อกัน (ตัวอย่างแบบการวิเคราะห์โครงสร้างสินทรัพย์ หนี้สิน และเงินกองทุน ได้แสดงไว้ในหน้า 246)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงบดุลเปรียบเทียบ (วิเคราะห์ทั้งงบรวมและงบคง)

รายการ					เพิ่ม(ลด)		รายการ					เพิ่ม(ลด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<p>สินทรัพย์</p> <p>เงินสดและเงินฝากธนาคาร</p> <p>เงินให้ยืมแก่สถาบันการเงิน</p> <p>หลักทรัพย์อื่น โฉนดสัญญาซื้อขายคืน</p> <p>เงินลงทุน ในหลักทรัพย์</p> <p>หลักทรัพย์รัฐบาลและหลักทรัพย์ต่างประเทศ</p> <p>หลักทรัพย์จดทะเบียนและวิเทศ</p> <p>หลักทรัพย์อื่น</p> <p>รวม เงินลงทุน ในหลักทรัพย์</p> <p>บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์</p> <p>เงินให้ยืมและฝาก</p> <p>เงินให้ยืมและฝากต่อธุรกิจเงินกู้</p> <p>ฝากธนาคาร</p> <p>เงินให้ยืมและฝาก</p> <p>ฝากธนาคาร</p> <p>จำนวนเงินไว้เผื่อหนี้สงสัยจะสูญ</p> <p>ทรัพย์สินรอการขาย</p> <p>ภาระของลูกหนี้จากการรับรอง</p> <p>หุ้น อาคาร และอุปกรณ์</p> <p>สินทรัพย์อื่น</p> <p>รวมสินทรัพย์</p>							<p>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</p> <p>เงินกู้ยืม</p> <p>จากประชาชน</p> <p>จากธนาคาร</p> <p>จากสถาบันการเงิน</p> <p>จากต่างประเทศ</p> <p>รวมเงินกู้ยืม</p> <p>หลักทรัพย์ขาย โฉนดสัญญาซื้อขายคืน</p> <p>บัญชีระหว่างบริษัทหลักทรัพย์</p> <p>บัญชีค่า</p> <p>ภาระของลูกหนี้จากการรับรอง</p> <p>หนี้สิน</p> <p>รวมหนี้สิน</p> <p>ส่วนของผู้ถือหุ้น</p> <p>ทุนจดทะเบียน</p> <p>ส่วนเกินมูลค่า</p> <p>กำไรสะสม</p> <p>กำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรร</p> <p>ส่วนของผู้ถือหุ้น</p> <p>รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</p>						

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงบแสดงสัดส่วนรายได้และค่าใช้จ่าย

รายการ					เพิ่ม (ลด)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล						
จากเงินให้กู้ยืมและเงินฝาก						
จากการให้เช่าซื้อ						
จากหลักทรัพย์						
รวมรายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล						
ค่าขายหน้า						
กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์						
ค่าธรรมเนียมและบริการ						
รายได้อื่น						
รวมรายได้						
ค่าใช้จ่าย						
ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย						
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน						
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน						
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ						
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน						
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์						
ค่าภาษีอากร						
ค่าใช้จ่ายอื่น						
ค่าภาษีเงินได้						
รวมค่าใช้จ่าย						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงบแสดงแสดงการ เปลี่ยนแปลงฐานะการเงิน

รายการ		
<p>แหล่งที่มาของเงินทุน</p> <p>จากการดำเนินงาน</p> <p>กำไรสุทธิ</p> <p>รายการที่ไม่กระทบต่อการ เปลี่ยนแปลงของเงินทุน</p> <p>ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ เพิ่มขึ้น</p> <p>กำไรจากการขายสินทรัพย์ถาวร</p> <p>.....</p> <p>รวมเงินทุนที่ได้จากการดำเนินงาน</p> <p>จากแหล่งอื่น</p> <p>เงินกู้ยืม เพิ่มขึ้น</p> <p>หนี้สินอื่น เพิ่มขึ้น</p> <p>ทุน เพิ่มขึ้น</p> <p>.....</p> <p>รวมเงินทุน ได้มา</p> <p>แหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน</p> <p>เงินกู้ยืมลดลง</p> <p>เงินสดและ เงินฝากธนาคาร เพิ่มขึ้น</p> <p>สินทรัพย์อื่น เพิ่มขึ้น</p> <p>.....</p> <p>รวมเงินทุน ใช้ไป</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างงบกระแสเงินสด

รายการ		
<p>กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน</p> <p>กำไรสุทธิ</p> <p>รายการปรับปรุงจากผลต่างระหว่างกำไรสุทธิและ</p> <p>กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน</p> <p>บวก : ค่าเสื่อมราคา</p> <p> เงินกู้ยืม เพื่อถนอม</p> <p>.....</p> <p>หัก : เงิน ให้ออกยืมและลงทุน เพื่อถนอม</p> <p> เงินสดสุทธิได้จากการดำเนินงาน</p> <p>กระแสเงินสดจากการลงทุน</p> <p>ชำระค่าที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์</p> <p>รับชำระจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์</p> <p>.....</p> <p> เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) จากการลงทุน</p> <p>กระแสเงินสดจากด้านการเงิน</p> <p>ทุน เพื่อถนอม</p> <p>จ่าย เงินปันผล</p> <p>.....</p> <p> เงินสดสุทธิ ได้มา (ใช้ไป) จากด้านการเงิน</p> <p>เงินสด เพื่อถนอมสุทธิ</p> <p>เงินสด ณ ต้นปี</p> <p>เงินสด ณ ปลายปี</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างการวิเคราะห์โครงสร้างสินทรัพย์ หนี้สิน และ เงินกองทุน

รายการ	เพียงวันที่.....		เพียงวันที่.....	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
เงินสดและ เงินฝากธนาคาร เงิน ให้อัยมแม่สถาบันการเงิน เงินลงทุน ในหลักทรัพย์ เงิน ให้อัยมและลูกหนี้ธุรกิจ เงินทุน ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ ทรัพย์สินรอการขาย ภาระของลูกค้ำจากการรับรอง ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ สิทธิอื่น รวมสินทรัพย์ รวมเงินอัยม ภาระของลูกค้ำจากการรับรอง หนี้สินอื่น รวมหนี้สิน หักสามัญ สำรองตามกฎหมาย สำรองอื่นที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ กำไรสุทธิคง เหลือจากการจัดสรร รวม เงินกองทุนตามกฎหมาย กำไรสุทธิที่ยัง ไม่จัดสรร กำไรระหว่างงวดการบัญชี รวมส่วนของผู้ออกหุ้น รวมหนี้สินและส่วนของผู้ออกหุ้น				

รูปแบบการวิเคราะห์เพิ่มเติมที่เสนอแนะทั้งหมดนี้ จะเป็นเสมือนการวิเคราะห์ด้าน
แรกซึ่งช่วยให้ผู้วิเคราะห์พบเห็นรายการผิดปกติที่น่าสนใจ และติดตามหาสาเหตุโดยวิเคราะห์
โดยละเอียดเฉพาะเรื่อง ทั้งนี้ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบรายงานต่าง ๆ ที่
สถาบันการเงินจัดส่งมา รวมทั้งสอบถามตามข้อมูลเพิ่มเติมจากบริษัทโดยตรง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 แสดงรายการใบงบบุคลากรที่สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้จากแบบรายงานต่าง ๆ

รายการ	บริษัท เงินทุน/ เงินทุนหลักทรัพย์	บริษัท หลักทรัพย์	บริษัท เครดิตฟองซิ เออร์
สินทรัพย์			
1. เงินสดและ เงินฝากธนาคาร	บ.จ.2	-	บ.ค.2
2. เงินลงทุนในหลักทรัพย์	บ.จ.3.6	บ.จ.3.6	-
3. เงิน ไข้ขั้ยม			
- ประ มทสุกัณฑ์ และระวะะ เวลลาขั้ระคั้บ	บ.จ.3.4	-	-
- ประ มทสุกัณฑ์ขั้ของสุกัณฑ์	บ.จ.3.5	-	บ.ค.3.5
- เพ็้ชั้คคั้มา คั้องการและจั้คหาลั้งหาวั้งทวั้ชั้	บ.จ.3.5.1	-	-
	บ.จ.3.5.2	-	-
- สุกัณฑ์ราย ไข้ขั้	บ.จ.4	-	บ.ค.4
- สุกัณฑ์ราย ไข้ขั้ที่ เน็้บคั้งคั้คคั้ เด็้ยวั้กั้	บ.จ.4.1	-	บ.จ.4.1
- หลั้คั้ประกั้บ	บ.จ.4.3	-	-
- สุกัณฑ์คั้ห้ เน็้บคั้งการ ไข้ ไข้ขั้คั้งหาวั้งทวั้ชั้	บ.จ.9.1	-	-
- การรั้บคั้ลคั้ ไข้คั้	รายงานการ ไข้ขั้ยม คั้ยวั้ชั้รั้บคั้ลคั้ ไข้คั้	-	-
4. สุกัณฑ์สุกัณฑ์หลักทรัพย์	บ.ล.3	บ.ล.3	-
5. การะของคั้คั้จ้จ้การรั้บร้อง	บ.จ.4.2	-	-
หนี้สิน			
6. เงินไข้ขั้ยม			
- อั้คคราคคั้ก เน็้บ	บ.จ.3.2	-	-
- ประ มทเจ้คั้หนั้ และระวะะ เวลลาขั้ระคั้บ	บ.จ.3.3	-	บ.ค.3.3
ส่วนของหนั้คั้			
7. เงินคั้งทวั้	บ.จ.3.1	-	บ.ค.3.1

การปฏิบัติผิดกฎหมายที่สามารถตรวจสอบได้จากรายงานต่าง ๆ

(คำว่า "พระราชบัญญัติ" ในที่นี้หมายถึง "พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 พ.ศ. 2526 และฉบับที่ 2 พ.ศ. 2528)

1. บริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์

<u>มาตรา</u>	<u>เรื่อง</u>	<u>แบบรายงาน/ข้อมูลอื่น</u>
14	อัตราการถือหุ้นสูงสุดที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถถือได้	รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ข้อมูลการถือหุ้นก่อนพระราชบัญญัติใช้บังคับ
15	การจำหน่ายหุ้นของบริษัท เงินทุน ทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งถือหุ้นเกินอัตราที่กำหนด	รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ข้อมูลการถือหุ้นก่อนพระราชบัญญัติใช้บังคับ
17	โครงสร้างผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้นที่ถือตามที่กำหนด	รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท ข้อมูลการถือหุ้นก่อนพระราชบัญญัติใช้บังคับ
20(1)	ห้ามลดหรือ เพิ่มทุนโดยมิได้รับอนุญาต	บ. ง. 3 และข้อมูลการผ่อนผันจากส่วนกำกับสถาบันการเงิน
20(2)	การมีอสังหาริมทรัพย์	บ. ง. 3 และการขอข้อมูลประกอบ
20(4)	การซื้อหรือมีหุ้น ในบริษัทจำกัด	บ. ง. 3 บ. ง. 4 และข้อมูลเกี่ยวกับทุนของบริษัทจำกัดนั้นๆ จากกระทรวงพาณิชย์

มาตรา	เรื่อง	แบบรายงาน/ข้อมูลอื่น
20 (7)	ห้ามมิให้กู้ยืม เงินแก่กรรมการ	บ.จ.4 และข้อมูลอื่น เช่น รายชื่อ ผู้ถือหุ้นของนิติบุคคลที่ เข้าขายน่าสงสัยว่า กรรมการมีส่วนเกี่ยวข้อง จากกระทรวง พาณิชย
22 (8)	ห้ามแต่งตั้งบุคคลที่กฎหมายห้าม เป็นกรรมการผู้จัดการฯ	ข้อมูลกรรมการ และผู้ถือหุ้นใน นิติบุคคลจากกระทรวงพาณิชย์
28	การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามกฎหมายคือ เงินกู้ยืมตาม อัตราที่กำหนด	บ.จ.2
29 (1)	การดำรงอัตราส่ว เงินกองทุน ต่อสินทรัพย์ เสี่ยงตามอัตราที่กำหนด	บ.จ.3.1
29 (2)	การดำรง เงินกองทุนต่อจำนวน เงินที่รับรองและอวัลตามอัตรา ที่กำหนด	บ.จ.3
30 (5)	การกำหนดหลักประกัน เป็น ทรัพย์สินที่บริษัท เงินทุนต้อง เรียก ในการ ให้กู้ยืม เงิน	บ.จ.4 และข้อมูลการถือหุ้นของ บริษัทและการถือหุ้นของนิติบุคคล จากกระทรวงพาณิชย์
32 (3)	วง เงินสูงสุดที่บริษัท เงินทุนให้กู้ ยืมแก่ผู้ค้า เน้นกิจการให้ เช่าซื้อ สังการิมทรัพย์ฯ	บ.จ.3 บ.จ.9.1

<u>มาตรา</u>	<u>เรื่อง</u>	<u>แบบรายงาน/ข้อมูลอื่น</u>
34	การลงทุนในหลักทรัพย์ เพื่อ เป็น กรรมสิทธิ์ของคณ เองคณอัครา ที่กำหนด	บ.จ.3 บ.จ.3.6 และข้อมูล การขออนุมัติจากส่วนก้ากับสถาบัน การเงิน (หากมีการลงทุนเกินที่กฎหมาย กำหนด)

35	การให้กู้ยืมและลงทุนรายใหญ่ คณอัคราที่กำหนด	บ.จ.4 และข้อมูลการถือหุ้นใน นิติบุคคลที่ เข้าข้ายนำสงสัยว่า จะมีส่วน เกี่ยวข้องกับลูกหนีจาก กระทรวงพาณิชย์
----	--	---

2. บริษัทหลักทรัพย์

<u>มาตรา</u>	<u>เรื่อง</u>	<u>แบบรายงาน/ข้อมูลอื่น</u>
43 (1)	ห้ามลดหรือ เพิ่มทุนโดยมิได้รับ อนุญาต	บ.ล.2 และข้อมูลการขออนุญาตจาก ส่วนก้ากับสถาบันการเงิน (หากมีการลด หรือ เพิ่มทุน)

49 (ประกอบ มาตรา 22 (8))	ห้ามแต่งตั้งบุคคลที่กฎหมาย ห้าม เป็นกรรมการผู้จัดการ	ข้อมูลกรรมการและผู้ถือหุ้นใน นิติบุคคลจากกระทรวงพาณิชย์
-----------------------------------	---	--

คู่มือข้าราชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. บริษัท เครดิทฟองชีเออร์

<u>มาตรา</u>	<u>เรื่อง</u>	<u>แบบรายงาน/ข้อมูลอื่น</u>
54 (1)	ห้ามลดหรือเพิ่มทุนโดยมิได้รับ อนุญาต	บ.ค.3 และข้อมูลการขอมอบพันธ จากส่วนกำกับสถาบันการเงิน (หากมีการ ลดหรือเพิ่มทุน)
54 (2)	การให้กู้ยืม เงินต้องมีทรัพย์สิน ลำดับหนึ่งจำนอง เป็นประกัน	บ.ค.4
54 (3)	ห้ามมิให้กู้ยืม เงินแก่กรรมการ	บ.ค.4 และข้อมูลการถือหุ้นใน นิติบุคคลจากกระทรวงพาณิชย์
54 (4)	ห้ามมิให้ประกอบกิจการอื่น นอกจากในประ เภทที่ได้รับ อนุญาต เว้นแต่จะ ได้รับอนุญาต จากรัฐมนตรี (ค.ประภาศ กระทรวงการคลัง เรื่องการ อนุญาตให้ประกอบธุรกิจอื่น)	บ.ค.3 บ.ค.4
54 (5)	การมอสังหาริมทรัพย์	บ.ค.3 และการขอข้อมูล เพิ่มเติม
54 (6)	ห้ามมิให้ซื้อหรือมีหุ้น ในบริษัทใด เกินอัตราที่กำหนด เว้นแต่จะ ได้ รับอนุญาตจากธนาคาร	บ.ค.3 บ.ค.4
56 (ประกอบ มาตรา 14)	อัตรากาการถือหุ้นสูงสุดที่บุคคลใด บุคคลหนึ่งสามารถถือได้	รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท

<u>มาตรา</u>	<u>เรื่อง</u>	<u>แบบรายงาน/ข้อมูลอื่น</u>
56 (ประกอบ มาตรา 15)	การจำหน่ายหุ้นของบริษัท เครดิท ฟองซิ เออร์ ทำให้บุคคลใดบุคคล หนึ่งถือหุ้นเกินอัตราที่กำหนด	รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท
56 (ประกอบ มาตรา 17)	โครงสร้างผู้ถือหุ้นและจำนวนหุ้น ที่ถือตามที่กำหนด	รายชื่อผู้ถือหุ้นของบริษัท
56 (ประกอบ มาตรา 22(8))	ห้ามแต่งตั้งบุคคลที่กฎหมายห้าม เป็นกรรมการผู้จัดการ	ข้อมูลกรรมการและผู้ถือหุ้นใน นิติบุคคลจากกระทรวงพาณิชย์
56 (ประกอบ มาตรา 28)	การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามกฎหมายค้ำเงินกู้ยืม	บ.ค. 2
56 (ประกอบ มาตรา 29)	การดำรงอัตราส่วนเงินกองทุน ค้ำสินทรัพย์เสี่ยง	บ.ค. 3
56 (ประกอบ มาตรา 35)	การให้กู้ยืมและลงทุนรายใหญ่ ตามอัตราที่กำหนด	บ.ค. 4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนึ่ง การจัดทำรายงานการวิเคราะห์จะจัดทำโดยละเอียด และมีจำนวนไม่น้อย
เพียงใดขึ้นอยู่กับปัญหาที่พบ ขนาดของบริษัท รวมทั้งระยะเวลาและเครื่องมือที่ใช้ช่วย
ในการวิเคราะห์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้รายงานการวิเคราะห์
ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย